UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn su[m]ma missa Epistola. M[u]ltipharie m[u]ltisq[ue] mo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

E nali. a ¶ Et mũdaret ſibi populũ. ꝓ ſacramẽtum baptiſmi. b ¶ Accepta. i. gratũ ꝑ charitatẽ. c ¶ Sectatorẽ bo. operũ. Ly. Itaqꝫ grã q̃ dat̃ i baptiſmo/ non dat̃ inuacuũ/ſed ad bene operandũ. d ¶ Hec loq̃re. Ly. ignorãtes do/ cẽdo. e ¶ Et ex/ hortare. iã ſciẽtes ad melius inducẽ/ do. In chriſto ieſu dño noſtro.

miſc̃dię. i ¶ Per lauacrũ rege. baptiſ/ mi: ꝑ quã fit regeneratio a culpa. Genera tio ei inq̃nat. vñ: Ecce eñi i iniq. cõ. ſũ. ⁊c. Sꝫ regeneratio lauat. vñ: Niſi q̃s rena/ tus fuerit ex aq̃ ⁊ ſpũſctõ: nõ põt intra. in regnũ dei. k ¶ Et renoua. ſpũſſcti q: ſpũſſctũs in ba ptiſmo dat᷒ termi nat vitã veterẽ q̃ ẽ ſub pctõ: ⁊ inchoat nouã q̃ eſt ſub grã. l ¶ Quem effu/ dit i nos abũde. Lyr̃. ad deletionẽ oĩm pctõꝝ ⁊ copiã ꝟtutũ. m ¶ Per ieſũ chriſtũ ſal. no. Ly. ex cui᷒ paſ ſione hꝫ efficaciam ſacr̃m baptiſmi. n ¶ Ut iuſtifi. grã ipſius he. ſi/ mus. Lyr̃. q: grã facit nos filios dei adoptiuos ⁊ here/ des regni. o ¶ Se cũdũ ſpem. in p̃/ ſenti. p ¶ Uite eterne. ſ. i futuro.

Ps. 50. b.
Jo. 3. a.

baptiſmo ⁊ penitẽtia — *gratificatũ*

a b ⁊ mũdaret ſibi pplm̃ acceptabilẽ

imitantem

c d ſectatorẽ bonoꝝ opeꝝ: hec loq̃re

pdicando — *appoſitũ eſt*

e ⁊ exhortare i chriſto ieſu dño nr̃o

Poſtilla

Apparuit benignitas ⁊c. ad Titũ. iij. Añ ini tiũ illi᷒ eple ſcribit ſctũs Paulus tito diſciplo ſuo dicẽs: Loq̃re et exhorta/ re illos pncipib᷒ ⁊ ptãtibus ſubditos eſſe: ⁊ ad oẽ op᷒ bo nũ paratos eſſe: et poſt pauca ſequit̃ epiſtola hodierna. f ¶ Apparu. be nignitas ⁊ hũa. ſalua. nr̃i dei. q: magnã miſc̃diam nobis de᷒ exhibuit in hoc ꝙ ꝓ nob̃ hu manitatẽ aſſũpſit. g ¶ Nõ ex opi. iuſt. q̃ feci. nos. Gorra. q: nulla bo na fecim᷒: imo po/ tius cũ inimici eſſe mus: recõciliati ſu m᷒ deo. h ¶ Sed ſm ſuã miſe. ſal. nos fec. Ly. Sa/ lus eñi eterna exce dit totalr̃ faculta/ tẽ hũanę naturę: ꝓ pter qđ nõ põt at/ tingere eã q̃s niſi ex largitate diuinę

¶ In ſecunda miſſa natiuitatis chriſti Epiſtola. Ad Titum. III. b. in principio capituli.

f Apparuit be

bene ignita fuit gratia incar nationis.

nignitas ⁊ hũanitas ſaluatoris nr̃i dei: nõ

nõ eñi pmeruimus

g ex opib᷒ iuſticie q̃ fecim᷒ nos: ſꝫ

p gratiã gratis datam.

h ſm ſuã miſc̃diã ſaluos nos fec̃ ꝑ

baptiſmũ i quo denuo naſcimur. — homo ſm Adam factus renouat̃ ꝑ gratiã ſpũſſancti.

lauacrũ regenerationis et renouã/ i k

ſpmſctm

tionis ſpũſſcti: quẽ effudit in nos l

copioſe

abũde ꝑ ieſum chriſtũ ſaluatorẽ m

ſpũſſancti

noſtꝝ: vt iuſtificati gratia ipſius: n

in pſenti

heredes ſim᷒ ſm ſpem vitę etẽr/ o p

Nõ eſt de textu

nę: in chriſto ieſu dño noſtro.

¶ In die natiui. dñi ad ſummã miſſã. Heb. I. a i pn.

multipliciter. — *multis locu/ tionibus.*

Multipharie

Poſtilla

Multiphariẽ ⁊c. Hebr. i. Hãc eplam ſcri/ bit ſctũs Paul᷒ ad hebreos. Et hebrei ſũt q̃ ſũt cõuerſi ad fidẽ chriſti de iudã iſmo. Et i alia epla ponit dignitatẽ no ui teſt. reſpectu ve/ teſt. Quis vtrũqꝫ te ſtamẽtũ ſit a deo datũ. Uet᷒ tñ tra/ didit ꝑ angelũ q̃ lo quebat̃ moyſi i ꝑ/ ſona dei. vñ: Nos ſcim᷒ q: moyſi lo/

Act. 7. ...
Jo. 9. f.

h

a ſdiuerſis vijs
b
c multiſq; modis olim de⁹ loquēs
ſlegis ꝛ nature ſſexta etate.
d patrib⁹ in ꝑphetis: nouiſſime die
ſieſu.
e
f b⁹ iſtis locut⁹ ē nobis i filio: quez
g ſin natura aſſumpta ſomniū
h
i ꝯſtituit herede vniūerſoꝝ: ꝑ quez
k ſquātū ad naturā diuinā
l
m fecit ꝛ ſecula. Qui cū ſit ſplēdoꝛ
ſqꝛ eq̄lis glīa. ſexp̄ſſa imago dei pr̄is. ſꝯſuās
n glorię ꝛ figurā ſubſtantię ei⁹: pōꝛ o
ſimperio p
tāſq; oīa verbo virtutis ſuę: pur/ q r
ſqđ ſolus dei eſt
gationē pctōꝝ faciens: ſedēt ad s t
ſcoomnipotēs
dexterā maieſtat' in excelſis: tān v x
to melioꝛ angelis effectus q̄nto y
ſqꝛ deus ꝛ hō.
differēti⁹ p̄ illis nomen heredita/
ſPs.2. ſNulli
uit. Cui eñ dixi aliq̄n angeloꝝ: z
ſſicut chriſto
filius meus es tu: ego hodie ge/ a b
ſnā virtute diuina chriſti incarna/
nui te: Et rurſū: Ego ero illi i pa/ c d
tio eſt facta. ſpatē
trē: ꝛ ipſe erit mihi i filiū. Et cum e f
ſfiliū q̄ ante oīa genita ꝛ creata primogenit⁹ eſt: hūc viſibilē mūdo oſtēdit: q̄ ꝑus inuiſibiliter vbiq; potētialiter/eſſentialiter ꝛ p̄ſentialiter eſt.
iteꝝ introducit ꝑmogenitū i oꝛbē g h

A cut⁹ ē de⁹. Nouū aūt teſtamētū tradidit deus ꝑ ſeipm: qꝛ ꝑ filiū ſuū incarnatū q̄ eſt vn⁹ de⁹ cū patre. Itē qꝛ vet⁹ teſtamentū traditū eſt obſcure ſub velaminib⁹ ꝛ figuris. Nouū aūt teſtamētū traditū ē lucide ꝛ apte. Et in ſignū huius dicit ap'lus. a ❡Frēs: Multipharie. i. mult' locutionibus abrae/ iſaac ꝛ iacob/ ꝛ ceteris/ ꝛ eiſdē ſepe. b ❡Multiſq; modis. qꝛ mō ꝑ ſomnia/ vt danieli: modo aperta voce/ vt moyſi: mō interiori inſpiratōe/ vt dauid. c ❡Olim deus loquēs pa. i ꝑphe. Ly. ꝑ prophetas: qb⁹ angeli reuelabāt occulta diuina: ꝛ ipſi vlteri⁹ pplo nunciabāt. d ❡Nouiſſime diebus iſtis Lyra. tpe gratię et veritatis reuelatę. e ❡Locutus eſt nobis in filio. id eſt ꝑ filiuz incarnatū: qui maioꝛ eſt ꝓphet'. f ❡Quē. filiū ſm humanam naturā de⁹ pater. g ❡Conſtituit heredē. i. dn̄m ꝑpetuū. h ❡Uniuer. ſup omnē creaturam. i ❡Per quem. Goꝛ. ſ. chriſtū ſm diuinā naturam ſm quā coetern⁹ eſt patri. k ❡Fecit. non ſolū inuiſibilia: ſed l ❡Et ſecula. cōtra manicheos. vñ: Oia ꝑ ipm facta ſunt. m ❡Qui cū ſit ſplendoꝛ glię. quia filius procedit a patre vt ſplendoꝛ a ſole. n ❡Et figura ſubſtantię ei⁹. i. eiuſdē ſubſtātię cū pr̄e. o ❡Portāſq;. i. ſuſtētās ꝛ ꝯſeruās in eſſe. p ❡Oia. i. celeſtia ꝛ terreſtria. q ❡Uerbo virtu. ſuę. i. ſolo impio p̄tātis et bonitatis ſuę. r ❡Purgationē pctōꝝ faciens Goꝛ. tā originaliū q̄ actualium: ꝛ ipſe chriſt⁹ s ❡Sedet. i. quieſcit ꝛ regnat poſt multū laboꝛē ꝛ hūiliatiōnē ſublimat⁹. t ❡Ad dexterā. i. equalitatē patńę. v ❡Maieſtatis in excelſis. id eſt in potioribus bonis patrię. x ❡Tanto melioꝛ. id ē ꝓportionabilioꝛ. y ❡Angelis effect⁹/ quanto differēti⁹ p̄ illis nomen hereditauit. Lyra. qꝛ ipſe dicit̄ ver⁹ de⁹ ꝛ dn̄s conſubſtantialis patri: ipi aūt angeli dicunt̄ ſerui z ❡Cui enim dixit aliquādo angeloꝝ. Goꝛ. Nō ſolū minoꝝ/ ſz etiā maioꝝ. a ❡Filius meus es tu. id ē mihi propri⁹ ꝛ conſbſtātial'. b ❡Ego hodie genui te. id eſt eternalit̄: q̄a eius generatio nō tranſit in p̄teritū c ❡Et rurſum. ſupple dicit de⁹ pr̄ d ❡Ego ero illi i patrē. Goꝛ. eum ꝓtegēdo. e ❡Et ipſe erit mihi in filiū. mihi ꝑ oia obediēdo. f ❡Et cum iterum. Goꝛ. ſ. de⁹ pater. g ❡Introducit primo. filium ſuum. h ❡In oꝛ. ter. i. cū eū q̄ ꝑus erat i mundo inuiſibil' mūdo apparere viſibilē fecit.

Margin: A, B, C, D; Ps.2.b; 2.Re.7.b; 2. Paral'. 22.c; Ioā.1.a

E a ¶ Dicit. ſcriptura de chriſto. b ¶ Et
Pſ.96.b. ado. eũ. ſ. hominẽ chriſtũ / ſm hũanitatẽ
paſſũ τ mortuũ. c ¶ Oẽs an. dei. ſ. iuſ/
ſiõi ei⁹ obtẽpando. d ¶ Ad angelos q̃/
Pſ.103.a. dẽ dic. Qui facit an. ſu. ſpũs. Glo.

ſpãſit opa manuũ ei⁹: q: in ipis marie re/ G
lucet ei⁹ potẽtia τ bonitas: potẽtia in ma
gnitudine / bonitas ĩ vtilitate. a ¶ Ipſi.
celi. b ¶ Peribunt. q̃tũ ad formã: non
q̃tũ ad ſbam. c ¶ Tu aũt pma. ſ. imu/

.i. celeſtes nuncios
ſuos cũ leuia nũci/
ant. e ¶ Et mini/
ſtros ſuos. facit.
f ¶ Flãmam ig.
cũ eos ad exercitiũ
vindicte mittit: ſicut
Gen.15.a. fuerunt duo angeli
miſſi in ſodomam.
g ¶ Ad filiũ ãt.
dicit deus pater.
h ¶ Thron⁹ tu⁹.
id eſt regnũ tuum.
i ¶ De⁹. o de⁹ fili.
k ¶ In ſeculũ ſe
culi. i. pmanet i et
num. l ¶ Virga
eq̃. i. regl̃a directa
eſt. m ¶ Virga
F re. tui. i. diſciplina
q̃ bonos reg̃. τ ma
los pcut̃. n ¶ Di
lexiſti iuſti. Glo.
id eſt omne bonũ.
o ¶ Et odi. iniq̃.
id eſt omne malũ.
p ¶ Propterea.
q: h̃ fac̃. q ¶ Un
xit te. ſm hoĩe z vt
regẽ τ pontificem.
r ¶ Deus de⁹ tu
us. ipſe de⁹ pater.
s ¶ Oleo exul.
Glo. i. gr̃e cõſciam
exhilarantis ꝓpter
peccati imunitatẽ.
t ¶ Pre ꝑtici. tu
is. i. ꝑ oib⁹ ſctis q
plenitudĩe tua ꝑti/
cipant. v ¶ Et tu
domine. ſ. fili dei.
x ¶ In pncipio.
rex creandax. y ¶ Terrã fun. i. creaſti
z ¶ Et opa ma. τc. Glo. Et dicũt celi.

ſ Pſ.96.
a b terre dicit: Et adorẽt eũ oẽs ãge
c d li dei. Ad ãngelos quidẽ dicit:
ſ Pſ.103.
e Qui facit angelos ſuos ſpũs: et
ſ Angeli miniſtri dei.
f g miniſtros ſuos flãmã z ignis: ad
ſ Pſ.44. ſ Sedes regni
h i k filiũ aũt: Thron⁹ tu⁹ de⁹ ĩ ſeculũ
l m ſeculi: vĩga eq̃tatis vĩga regni tui.
n o Dilexiſti iuſticiã τ odiſti iniq̃tatẽ
ſ pr̃ τ ſpũſſctũs leticia
ſpũali: q: aĩa chriſti ſemp fruebat̃ btĩtudine.
p q tẽ: ꝓpterea vnxit te de⁹ deus tu⁹
ſ q̃ ꝑticipes ſunt
r s t oleo exultatiõis ꝑ ꝑticipib⁹ tuis.
ſ Pſ.101. ſ pater. ſ filio
v x y Et tu dñe ĩ pncipio trã fundaſti:
ſ potentiarũ tuax
z τ opa manuũ tuax ſũt celi. Ipſi a
ſ .i. in aliã formã trãſibũt. ſ immutabilis
peribũt tu autẽ pmanebis: τ oẽs b c
ſ Oẽ eñ quattuor q̃litatibus τ elemẽtis cõtra/
riis cõiũgit̃: neceſſe eſt aliq̃ñ corrumpi.
d vt veſtimẽtũ veteraſcẽt. Et velut e f
ſ veſtem
amictũ mutab eos τ mutabũt̃: tu g
ſ immutabilis ſ eternus
ãt idẽ ipẽ es τ ãni tui nõ deficiẽt. h i

¶ Dñica infra octauas natiui/
tatis dñi. ad Galla/
thas. IIII. a. in pnci.
ſ q̃diu
Fratres quã

tabil. d ¶ Et oẽſ.
celi aerei. e ¶ Ut
veſti. vete. Glo.
.i. ad interitũ acce
dẽt. f ¶ Et velut
amictũ mu. eos
τ mu. i. nouã figu/
rã. vñ: Vidi celum Apo.21.a
nouũ τ terrã nouã
g ¶ Tu ãt. ſ. de⁹
fili. h ¶ Idẽ ipſe
es. oino imutabil.
i ¶ Et ãni tui nõ
defi. i. eternitas tua
non habet finem.
Quãto Poſtilla
tpe τc.
ad Gal.
iiij. An
initiũ illi⁹ ep̃le ſcri
bit ſ. paul⁹ di. Oẽs
eñ vos vnũ corp⁹ H
eſtis i chriſto ieſu:
ſi aũt vos chriſti: g̃
ſemẽ abrae ſm pro
miſſionẽ heredes.
Tũc ſtati ſeq̃t ep̃la
hod. Quanto tpe
heres τc. Hãc aũt
ep̃lã ſcribit ſ. pau.
ad Gal. Et galathe
ſunt greci. Et gala/
thia ẽ nomẽ regio/
nis grecie. Et q̃m il
lo ſacro tpe natiui/
tat̃ chriſti ſctã mat̃
eccl̃ia recolit q̃liẽ il
le ſine eſtiatiõe ma
gn⁹ ꝓ nob ꝑuul⁹ fa
ct⁹ ſit: ep̃la τ euãg.
ꝯcordãt: q: euã. di
cit quõ puer ieſus Lu.2.f.
creſcebat τ ꝯfortabat̃ plen⁹ ſapia τ gr̃a:
ſic ap̃ls pau. ĩ ep̃la hod. exp̃mit effectũ τ